

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Futro (spr)

Sędziowie: SA Piotr Górecki, SO Ryszard Marchwicki

po rozpoznaniu dnia 18 października 2012 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) S.A. z siedzibą w P.

przy uczestnictwie (...) S.A. z siedzibą w W.

o wyłączenie arbitra

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 29 sierpnia 2012 r.

sygn. akt IX Gco 183/12

oddala zażalenie.

Ryszard Marchwicki Jan Futro Piotr Górecki

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy umorzył postępowanie wszczęte przez wnioskodawcę, wnioskiem o wyłączenie R. W., powołanego jako arbitra z listy arbitrów Cywilnego Sądu Arbitrażowego (...) sp. z o.o. do rozpoznania sporu między uczestnikami niniejszego postępowania toczącego się pod sygnaturą CSA 1/09/2011.

W uzasadnieniu wskazał, że dnia 21 czerwca 2012 r. z udziałem wskazanego arbitra zapadł wyrok Cywilnego Sądu Arbitrażowego (...) sp. z o.o. Skoro postępowanie przed tym Sądem zostało zakończone wnioskiem o wyłączenie arbitra jest bezprzedmiotowy.

Na postanowienie to zażalenie złożył wnioskodawca zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 355 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 1176 § 6 k.p.c. i art. 1206 § 1 k.p.c., poprzez uznanie, iż wydanie wyroku przez sąd polubowny i wniesienie skargi o uchylenie wyroku do sądu powszechnego, czyni bezprzedmiotowym postępowanie w przedmiocie wyłączenia arbitra przed sądem powszechnym.

W konsekwencji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości oraz zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania wywołanych wniesieniem zażalenia, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z poglądem T. Erecińskiego i K. Weitz, (T. Ereciński, K. Weitz, Sąd arbitrażowy, wydanie 1, Warszawa 2008, s. 203-204.) wydanie przez sąd polubowny wyroku nie powoduje bezprzedmiotowości postępowania przed sądem państwowym w sprawie o wyłączenie arbitra. Sąd ten powinien kontynuować rozpoznawanie wniosku o wyłączenie arbitra także po wydaniu wyroku przez sąd polubowny. Jeżeli

uwzględni wniosek, to w ten sposób powstanie podstawa do ewentualnego uchylecia wyroku sądu polubownego (art. 1206 § 1 pkt 4 k.p.c.). Wskazał też, że kodeks postępowania cywilnego przewiduje prekluzję, co do przyczyn wyłączenia arbitra.

Rozpoznając zażalenie Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

Wniesienie przez stronę do sądu powszechnego wniosku o wyłączenie arbitra nie ma wpływu na bieg postępowania przed sądem polubownym (art. 1176 § 6). Wniesienie tego wniosku nie pozbawia więc arbitra prawa uczestniczenia w czynnościach postępowania arbitrażowego i nie ma on obowiązku „wstrzymania się od udziału w sprawie” jak w przypadku art. 51 k.p.c. dotyczącego wyłączenia sędziego. Postępowanie przed sądem polubownym toczy się nadal z udziałem tego arbitra, co oznacza, że może również – jak w niniejszym przypadku - zakończyć się wyrokiem przed wyłączeniem arbitra, a zatem z jego udziałem.

Postępowanie przed sądem powszechnym z wniosku o wyłączenie arbitra toczy się na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Do postępowania o wyłączenie arbitra stosuje się odpowiednio przepisy o procesie (art. 13 § 2 k.p.c.). Celem tego postępowania – podobnie jak postępowania o wyłączenie sędziego – jest wyłączenie arbitra od orzekania w określonej sprawie. Skoro sprawa ta jest zakończona, odpadł cel, jaki legł u podstaw złożenia wniosku. Zasadnie zatem Sąd Okręgowy powołując się na przepis art. 366 § 2 k.p.c. umorzył postępowanie w sprawie. Nie jest bowiem celem niniejszego postępowania – jak wskazują T Ereciński i K Weitz w powołanej w zażaleniu pracy - stworzenie ewentualnego prejudykatu we wszczętym już postępowaniu ze skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego. Nie ma też podstaw do przyjmowania, że wnioskodawca z uwagi na prekluzję utraci prawo powoływania się na podstawę przewidzianą w art. 1206 § 1 pkt 4 k.p.c.. W świetle kodeksu postępowania cywilnego prekluzja ma miejsce, gdy strona nie wystąpiła z zawiadomieniem o żądaniu wyłączenia arbitra w terminie dwutygodniowym przewidzianym w art. 1176 § 3 względnie – gdy mimo, że arbiter nie ustąpił albo nie został zgodnie odwołany przez strony – strona nie skierowała we właściwym terminie wniosku o jego wyłączenie do sądu (państwowego).

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. rzekł jak w postanowieniu.

Orzekanie o kosztach postępowania zażaleniowego było zbędne skoro uczestnik, który sprawę wygrał zastępowany przez adwokata kosztów nie poniósł i nie pozostały nieuiszczone koszty sądowe podlegające ściągnięciu.

Ryszard Marchwicki Jan Futro Piotr Górecki